

Republika e Kosovës
Republika Kosova/Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë/Akademija Pravde/Academy of Justice

Procedura kundërvajtëse sipas kërkesës së inspektorëve

Trajnues:
Hasan Shala, Gjyqtar në Gjykatën e Apelit të Kosovës

Prishtinë, Shkurt 2022

Tabela e përmbajtjes

Objektivat mesimore.....	3
Metodat e te shpjeguarit.....	3
Burime dhe literatura	3
Hyrje	4
Procedura kundërvajtëse sipas kërkesës se inspektoreve.....	5
Llojet, mënyra e përcaktimit dhe shqiptimi i sanksioneve kundërvajtëse	7
Procedura e kundërvajtjes para organit të kundërvajtjes	9
E drejta në zhvillimin e konfliktit administrative	9
Llojet dhe komunikimit i vendimeve.....	10
Fillimi procedurës së kundërvajtjes-Ushtrimi i kërkesave.....	11
Mjetet e Rregullta Juridike.....	14
Ushtrime.....	16

Objektivat mësimore

Pas përfundimit të këtij prezantimi pjesëmarrësit do të jenë në gjendje që:

1. Të zbatojnë drejtë procedurën kundërvajtëse, të nxjerrin aktgjykim ligjor duke i aplikuar drejtë dispozitat ligjore.
2. Të përpilojnë një kërkesë ligjore për zhvillimin e procedurës së kundërvajtjes.
3. Të zbatojnë drejtë procedurat në rastet kur kërkesa nuk është përpiluar konform ligjit.

Metodat e të shpjeguarit

Gjatë këtij trajnimi do të përdoren metodat e shpjegimit, duke u bazuar në raste, duke përdorur shembuj konkret. Kjo metodologji përdor ushtrime, diskutime. Materiali i këtij trajnimi do t'iu shpërndahet pjesëmarrësve, i cili material përmban komente, shënime, mbi parimet dhe rregullat kryesore të Ligjit për Kundërvajtje të zbatuar nga ana e inspektorëve.

Burime dhe literatura

- Kushtetuta e Republikës së Kosovës,
- Ligji 05/L-087, për Kundërvajtje,
- Ligji për Inspektoratin Shëndetësor,
- Ligji për Inspektoratin e Punës në Kosovë,
- Ligji për Inspektoratin e Mjedisit, Ujërave, Natyrës, Planifikimit Hapësinor dhe Ndërtimit.

Hyrje

Inspektoratet janë organe të veçanta administrative që kanë rol të rëndësishëm në zbatimin e ligjeve. Në Kosovë janë themeluar një numër i madh i inspektorateve të ndryshme që kujdesen për zbatimin e ligjeve në fushat që ato mbulojnë.

Në bazë të ligjeve të miratuara nga Parlamenti i Kosovës kemi disa lloje të inspektorateve dhe ato janë:

- Inspektorati Shëndetësor,
- Inspektorati për Mbikëqyrjen e Tregut.
- Inspektoratin e Punës në Kosovë,
- Inspektoratin Sanitar të Kosovës,
- Inspektoratin Bujqësor,
- Inspektoratin e Arsimit në Kosovë,
- Inspektoratin e Mjedisit, Ujërave, Natyrës, Planifikimit Hapësinorë dhe Ndërtimit,
- Inspektoratin e Produkteve të Ndërtimit.

Meqenëse këto inspektorate janë themeluar në bazë të ligjeve të Kosovës, nuk vërehet ndonjë konflikt për kompetencë ndërmjet nivelit qendror dhe lokal, që do të thotë se secili inspektorat ka të përcaktuar kompetencat dhe përgjegjësitë në përputhje me ligjin. Në Kosovë nuk ka ndonjë ligj apo akt unik juridik që rregullon punën dhe organizimin e të gjitha inspektorateve. Secili inspektorat ka bazën e vet të veçantë ligjore dhe puna e organizimi i tij është rregulluar me akte të brendshme juridike të institucionit në kuadër të cilit veprojnë. Të gjithë inspektorët konsiderohen shërbyes civil dhe trajtohen sipas Ligjit për Shërbyesit Civil, përveç Inspektorëve në Inspektoratin e FSK-së. Mbikëqyrja e inspektorateve bëhet vetëm nga niveli hierarkik i institucionit në kuadër të të cilit funksionojnë.

Procedura kundërvajtëse sipas kërkesës së inspektorëve

Inspektoratet gjatë veprimtarisë së tyre zbatojnë përveç ligjeve të veçanta edhe rregulloret e brendshme, zbatojnë edhe ligjin për Kundërvajtje nr.05/L-087, me rastin e paraqitjes së rasteve në gjykatën për kundërvajtje. Duke marrë parasysh se me Ligjin për Kundërvajtje rregullohen kushtet për përcaktimin e kundërvajtjeve dhe sanksioneve për kundërvajtje, palët dhe përgjegjësia për kundërvajtje, procedura e kundërvajtjes, procedura e veçantë për të mitur dhe procedura e ekzekutimit të sanksioneve për kundërvajtje.

Kundërvajtje është sjellja me të cilën shkelet ose rrezikohet rendi dhe qetësia publike, dhe vlerat shoqërore të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, mbrojtja e të cilave nuk është e mundur pa sanksionimin kundërvajtës. Sanksioni për kundërvajtje mund të parashihi vetëm në pajtim me ligjin. Kundërvajtjet dhe sanksionet për kundërvajtje mund të përcaktohen me ligj dhe me akte (rregullore komunale) të Kuvendit të Komunës. Kuvendi i Komunës mund të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje vetëm për shkeljet e akteve të organeve komunale të cilat ata i nxjerrin brenda fushës së kompetencave të tyre. Organi i cili është i autorizuar të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje këtë autorizim nuk mund ta bartë në organe e tjera. Nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe, dispozitat për kundërvajtje ndaj personave fizik, zbatohen edhe ndaj personave përgjegjës në personin juridik dhe personave që ushtrojnë veprimtari të pavarur.

Kundërvajtja mund të kryhet me veprim ose mosveprim. Kundërvajtja kryhet me mosveprim kur kryesi ka lëshuar të kryej veprimin të cilin ka qenë i detyruar ta kryej. Koha e kryerjes së kundërvajtjes konsiderohet koha kur kryesi ka vepruar apo ka qenë i detyruar të veproj, pavarësisht se kur është paraqitur pasoja e kundërvajtjes. Kundërvajtja konsiderohet se është kryer në vendin ku kryesi ka vepruar apo ka qenë i detyruar të veproj, si dhe në vendin ku në tërësi apo pjesërisht është paraqitur pasoja e kundërvajtjes.

Kryesi i kundërvajtjes është personi i cili me veprimin ose mosveprimin e vetë ose përmes personit tjetër kryen kundërvajtje. Kryesi i kundërvajtjes është përgjegjës nëse është mendërisht i aftë dhe kundërvajtjen e ka kryer me dashje apo nga pakujdesia. Personi është përgjegjës për kundërvajtjen e kryer nga pakujdesia vetëm nëse këtë shprehimisht e përcakton ligji. Personi nuk është përgjegjës për kundërvajtje nëse në kohën e kryerjes së kundërvajtjes është nën moshën katërmëdhjetë (14) vjet. Republika e Kosovës, institucionet dhe organet e administratës shtetërore, organet gjyqësore dhe prokuroriale, si dhe organet e njësive të vetëqeverisjes lokale nuk mund të jenë përgjegjës për kundërvajtje, ndërsa personi përgjegjës mbanë përgjegjësi për kundërvajtje.

Kundërvajtja mund të kryhet me dashje direkte ose eventuale. Personi vepron me dashje direkte kur është i vetëdijshëm për veprën e vet dhe e dëshiron kryerjen e saj. Personi vepron me dashje eventuale kur është i vetëdijshëm se pasoja e ndaluar mund të shkaktohet si rezultat i veprimit ose

i mosveprimit të tij dhe ai pranon shkaktimin e saj. Kundërvajtja mund të kryhet me pakujdesi të vetëdijshme apo të pavetëdijshme. Personi vepron me pakujdesi të vetëdijshme kur është i vetëdijshëm se pasoja e ndaluar mund të shkaktohet si rezultat i veprimit ose mosveprimit të tij, por me mendjelehtësi mendon se ajo nuk do të shkaktohet apo se ai do të mund ta parandalojë shkaktimin e saj. Personi vepron me pakujdesi të pavetëdijshme kur nuk është i vetëdijshëm se pasoja e ndaluar mund të shkaktohet si rezultat i veprimit ose mosveprimit të tij edhe pse në rrethanat dhe sipas vetive të tij personale mund të ishte apo do duhej të ishte i vetëdijshëm për këtë mundësi.

Personi nuk është përgjegjës për kundërvajtjen nëse në kohën e kryerjes së kundërvajtjes nuk ka qenë i vetëdijshëm për kundërvajtjen ose ndonjë nga tiparet e saj, apo gabimisht ka menduar se ekzistojnë rrethana të cilat faktikisht po të ekzistonin kjo veprë do të ishte e lejuar. Personi i cili për shkak të pakujdesisë ka qenë në lajthim për kundërvajtje, konsiderohet përgjegjës për kundërvajtjen e kryer nga pakujdesia, nëse parashihet një përgjegjësi e tillë. Nuk është përgjegjës kryesi i cili për shkaqe të arsyeshme nuk ka ditur ose nuk ka mundur të dijë se vepra e tillë e kundërvajtjes është e ndaluar. Kur lajthimi ka mundur të evitohet, kryesi është përgjegjës për kundërvajtjen, por gjykata mund të shqiptoj një dënim më të butë. Lajthimi konsiderohet se është i evitueshëm, kur kryesi ka mundur lehtë të dijë se kundërvajtja është e kundërligjshme apo nëse është fjala për kryesin, i cili duke marrë parasysh funksionin, titullin, profesionin apo detyrën e tij ka qenë i obliguar të dijë për kundërligjshmërinë e veprës së tillë.

Personi juridik është përgjegjës për kundërvajtje, nëse kundërvajtja është kryer nga një veprim ose mosveprim i personit juridik ose personit përgjegjës, i personit juridik ose nga akti i lejimit të një personi tjetër i cili është i autorizuar për të vepruar në emër të personit juridik, brenda autorizimeve të tij, në mënyrë që të përfitoj për personin juridik ose personin e tretë. Përgjegjësia për kundërvajtje e personit juridik nuk e përjashton përgjegjësinë e kryesit të kundërvajtjes. Personi përgjegjës, brenda kuptimit të këtij ligji, është personi të cilit i janë besuar nga ana e personit juridik detyra të caktuara që lidhen me funksionimin, udhëheqjen apo procesin e punës. Është përgjegjës për kundërvajtje nëse ai ka kryer një kundërvajtje, gjersa mendërisht është i aftë dhe ka vepruar me dashje ose nga pakujdesia. Personi përgjegjës, i cili ka vepruar me urdhër të një personi tjetër përgjegjës ose organi udhëheqës dhe që ka marrë të gjitha masat që ai është i obliguar të ndërmarrë për të parandaluar kryerjen e kundërvajtjes, nuk është përgjegjës për kundërvajtje. Personi i huaj fizik, personi i huaj juridik dhe personi përgjegjës i personit të huaj juridik, përgjigjet për kundërvajtje njësoj sikurse personi vendor fizik, juridik dhe personi përgjegjës i personit juridik. Personi i huaj juridik dhe personi përgjegjës për kundërvajtjen e kryer në territorin e Republikës së Kosovës do të dënohet, nëse personi i huaj juridik në Republikën e Kosovës ka njësinë afariste apo përfaqësinë.

Llojet, mënyra e përcaktimit dhe shqiptimi i sanksioneve kundërvajtëse

Për kundërvajtje mund të parashihet:

- qortim;
- gjobë;
- pikë ndëshkuese;
- pushimi i vlefshmërisë së lejes së vozitjes;
- ndalimi i drejtimit me automjetin;
- ndalimi i ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- dëbimi i të huajit nga vendi.

Ndërsa për kundërvajtje të personit juridik mund të parashihet vetëm sanksioni kundërvajtës me gjobë. Gjopa parashihet dhe shqiptohet si sanksion kundërvajtës kryesor. Qortimi shqiptohet në vend të gjobës kur bëhet fjalë për kundërvajtje më të lehtë. Ndalimi i ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës shqiptohet vetëm nëse kryesit i është shqiptuar gjopa. Pushimi i vlefshmërisë së lejes së vozitjes ose ndalimi i drejtimit të automjetit shqiptohet me gjobën, qortimin ose si sanksione të pavarur në rastet e përcaktuara me ligj. Dëbimi i të huajit nga vendi shqiptohet së bashku me gjobën, qortimin ose si sanksion i vetëm në rastet e përcaktuara me ligj.

Sanksioni kundërvajtës me gjobë

Sanksioni kundërvajtës me gjobë, mund të parashihet në shumë të përcaktuar ose në shumë të caktuar. Me ligj sanksioni kundërvajtës me gjobë mund të parashihet në shumë të përcaktuar dhe atë:

- për personin fizik dhe personin përgjegjës të personit juridik, nuk mund të jetë më pak se tridhjetë (30) euro, dhe jo më shumë se dymijë (2.000) euro;
- për personin fizik që ushtron biznes individual, nuk mund të jetë më pak se dyqind (200) euro, dhe jo më shumë se pesëmijë (5.000) euro;
- për personin juridik nuk mund të jetë më pak se pesëqind (500) euro, dhe jo më shumë se njëzetmijë (20.000) euro.

Përrjashtimisht, për kundërvajtjet e lehta mund të parashihet sanksioni kundërvajtës me gjobë në shumën e përcaktuar dhe atë:

- për personin fizik dhe personin përgjegjës të personit juridik nuk mund të jetë më pak se njëzet (20) euro, dhe jo me shumë se dyqind (200) euro;
- për personin fizik që ushtron biznes individual nuk mund të jetë më pak se pesëdhjetë (50) euro, dhe jo me shumë se katërqind (400) euro;

- për personin juridik nuk mund të jetë më pak se njëqindpesëdhjetë (150) euro, dhe jo me shumë se dymijë (2.000) euro.

Me aktin e Kuvendit të Komunës sanksioni kundërvajtës mund të përcaktohet dhe atë:

- për personin fizik dhe personin përgjegjës të personit juridik nuk mund të jetë më pak se njëzet (20) euro, dhe jo me shumë se njëmijë (1.000) euro;
- për personin fizik që ushtron biznes individual nuk mund të jetë më pak se pesëdhjetë (50) euro, dhe jo me shumë se tremijë (3.000) euro;
- për personin juridik nuk mund të jetë më pak se njëqindpesëdhjetë (150) euro, dhe jo me shumë se dhjetëmijë (10.000) euro.

Përfundimisht, për kundërvajtjet e lehta mund të parashihet sanksioni kundërvajtës me gjobë në shumën e përcaktuar dhe atë:

- për personin fizik dhe personin përgjegjës të personit juridik nuk mund të jetë më pak se dhjetë (10) euro, dhe jo me shumë se njëqind (100) euro;
- për personin fizik që ushtron biznes individual nuk mund të jetë më pak se tridhjetë (30) euro, dhe jo me shumë se dyqindpesëdhjetë (250) euro;
- për personin juridik nuk mund të jetë më pak se njëqind (100) euro, dhe jo me shumë se njëmijepesëqind (1.500) euro.

Për kundërvajtjet nga fusha e mbrojtjes së shëndetit, mbrojtjes së mjedisit jetësor, mbrojtjes së konsumatorëve, mbrojtjes së konkurrencës në treg, të mirave kulturore, të ndërtimitarisë, të informimit publik, sigurisë dhe mbrojtjes në punë, të hyrave publike dhe doganës, sanksioni kundërvajtës, me gjobë mund të dyfishohet në maksimumin e përcaktuar me ligj. Për kundërvajtjet e kryera me qëllim të realizimit të përfitimit personal me të cilat është realizuar dobia pasurore, kryesi mund të dënohet më ashpër, e më së shumti deri në shumën e dyfishuar të paraparë me sanksionin kundërvajtës me gjobë për atë kundërvajtje. Minimumet e përgjithshme të sanksionit kundërvajtës me gjobë të paraparë me këtë nen zbatohen edhe me rastin e përcaktimit të sanksionit kundërvajtës me gjobë për kundërvajtjet në bashkim.

Procedura e kundërvajtjes para organit të kundërvajtjes

Në rast se pala parashtron kundërshtimin ndaj sanksionit kundërvajtës, procedura zhvillohet pranë organit të kundërvajtjes nga komisioni për vendosje, në përbërje prej së paku tre (3) anëtarëve. Parashtrimi i kundërshtimit duhet të bëhet brenda tetë (8) ditëve dhe i njëjti shtyn ekzekutimin për pagimin e gjobës në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Anëtarët e komisionit janë personat zyrtarë të autorizuar me shkallën përkatëse të përgatitjes profesionale dhe përvojës së punës të nevojshme, nga të cilët së paku një nga anëtarët të jetë jurist i diplomuar me provim të dhënë të jurisprudencës.

Organi i kundërvajtjes e zhvillon procedurën e kundërvajtjes sipas detyrës zyrtare, me kërkesën e personit zyrtar të autorizuar ose me kërkesë të organit të autorizuar dhe nga i dëmtuari (në tekstin e mëtejshëm: paraqitësi i kërkesës). Kërkesa për zhvillimin e procedurës së kundërvajtjes i përmban të dhënat e parapara me ligji. Kërkesa i paraqitet organit kompetent të kundërvajtjes. Nëse kërkesa i është paraqitur organit tjetër, ai menjëherë ia dërgon organit kompetent për kundërvajtje dhe për atë e informon paraqitësin e kërkesës.

Organi i kundërvajtjes pas vërtetimit të kushteve për zhvillimin e procedurës sipas detyrës zyrtare, përkatësisht sipas kërkesës të këtij ligji në mënyrë plotësuese do të administroj informacionet dhe provat për kundërvajtjen. Nëse organi i kundërvajtjes vërteton se ekzistojnë kushtet ligjore për zbatimin e procedurës së kundërvajtjes, është i detyruar që ta zbatojë dhe të nxjerrë vendim për kundërvajtje. Nëse procedura nuk është në kompetencë të organit të kundërvajtjes, organi i kundërvajtjes është i detyruar që gjykatës kompetente t'i paraqes kërkesë për zhvillimin e procedurës së kundërvajtjes. Organi i kundërvajtjes nuk do të nxjerrë vendim për kundërvajtje, përkatësisht nuk do të paraqes kërkesë për zhvillim të procedurës së kundërvajtjes tek gjykata kompetente, nëse vërteton se janë plotësuar kushtet sipas këtij ligji. Vendimet dhe arsyet shënohen në shkresë. Organi i kundërvajtjes është i obliguar që në afat prej tridhjetë (30) ditësh me shkrim ta informojë paraqitësin e kërkesës për vendimin që mos të nxirret vendimi për kundërvajtje, përkatësisht të mos paraqitet kërkesa për zhvillimin e procedurës së kundërvajtjes në gjykatën kompetente, si dhe për arsyet e vendimit. Organi i kundërvajtjes me rastin e zhvillimit të procedurës së kundërvajtjes, përshtatshëmrisht i zbaton dispozitat e Ligjit për procedurën administrative, përveç nëse me këtë ligj dhe me ligjin me të cilin është paraparë kundërvajtja nuk është përcaktuar ndryshe.

E drejta në zhvillimin e konfliktit administrative

Kundër vendimit përfundimtar për kundërvajtje, të cilën e ka nxjerrë organi i kundërvajtjes, mund të paraqitet padia për zhvillimin e kontestit administrativ. Padinë mund ta paraqes personi (fizik ose juridik), ndaj të cilit i është shqiptuar sanksioni, përfaqësuesi i tij ligjor, përkatësisht mbrojtësi, i dëmtuari dhe përfaqësuesi i tij, si dhe pronari i sendit të konfiskuar/marrë dhe në procedurën e kundërvajtjes. Padia e shtyn ekzekutimin e vendimit për pagimin e gjobës, përveç nëse gjoba e

shqiptuar me vendim dhe shpenzimet e procedurës në përgjithësi për personin fizik nuk tejkalojnë njëqind (100) euro, për personin përgjegjës në personin juridik, personin zyrtar ose për biznes individual pesëqind (500) euro dhe për personin juridik njëmijë (1.000) euro. Me propozimin e paditësit të paraqitur së bashku me padinë e gjykatës, e cila është kompetente që të vendos për kontestin administrative, me vendim të veçantë do të ndalojë ekzekutimin e vendimit deri kur bëhet i formës së prerë, nëse paraqitësi i padisë dëshmon se për shkak të ekzekutimit do të shkaktohet dëmi i pa kompenzueshëm. Gjykata kompetente që të vendosë për konfliktin administrative procedurën e mbrojtjes gjyqësore e zhvillon sipas Ligjit për Konfliktet Administrative. Padia nga neni paraprak i këtij ligji paraqitet në afat prej tridhjetë (30) ditësh nga dita e dorëzimit të vendimit për kundërvajtje. Sipas padisë vendosë gjykata kompetente për vendosje në konfliktin administrativ.

Vendimi i organit kundërvajtës mund të kontestohet me padi:

- nëse me vendim ka qenë shkelur dispozita materiale e ligjit, me të cilën është paraparë kundërvajtja;
- nëse janë shkelur dispozitat e procedurës, sepse nuk ka vendosur organi kompetent ose nëse vendimi nuk i ka të gjitha elementet përbërëse të parapara;
- për shkak të përcaktimit të gabueshëm dhe jo të plotë të gjendjes faktike, me ç'rast në padi nuk mund të theksohen faktet e reja dhe të propozohen prova të reja, nëse paditësi gjen se me siguri pa fajin e tij nuk ka qenë e mundshme që t'i propozojë në procedurë, dhe;
- për shkak të sanksioneve të shqiptuara, konfiskimit të sendeve dhe shpenzimeve të procedurës.

Llojet dhe komunikimi i vendimeve

Vendimet në procedurën e kundërvajtjes gjykata i merr në formë të:

- aktgjykimit;
- aktvendimit, dhe;
- urdhëresës.

Vendimi sipas rregullit komunikohet menjëherë pasi që të merren, nëse me ligj nuk është caktuar ndryshe. Vendimi i cili është komunikuar duhet të hartohet në formën me shkrim në afat prej tetë (8) ditësh nga dita e komunikimit me gojë, ndërsa dërgimi i vendimit bëhet menjëherë, nëse para marrjes së formës së prerë përcaktohet ekzekutimi i vendimit. Vendimi u komunikohet personave të interesuar me gojë nëse janë të pranishëm, kurse me dërgimin e kopjes së vërtetuar nëse nuk janë të pranishëm. Kur vendimi është komunikuar me gojë, kjo gjë do të shënohet në procesverbal, kurse personi të cilit i është bërë komunikimi do ta vërtetojë këtë me nënshkrimin e vet. Me kërkesën e personit të interesuar do të jepet kopja me shkrim e vendimit të komunikuar me gojë.

Kur personi i interesuar kërkon kopjen e vendimit, afati për ankesë llogaritet nga data e dërgimit të kopjes së vërtetuar të vendimit

Vendimet e kolegjit merren pas diskutimit verbal dhe votimit. Vendimi është marrë kur për këtë ka votuar shumica e anëtarëve të kolegjit. Kryetari i kolegjit e udhëheq diskutimin dhe votimin dhe ai voton i fundit. Ai është i detyruar të kujdeset që të gjitha çështjet të shqyrtohen në mënyrë të gjithanshme dhe të plotë. Anëtarët e kolegjit nuk mund të refuzojnë të votojnë lidhur me çështjet që i shtron kryetari i kolegjit, por anëtari i kolegjit, i cili ka votuar që të pezullohet procedura e kundërvajtjes dhe ka mbetur në pakicë, nuk është i detyruar që të votojë lidhur me ndëshkimin, e nëse nuk voton do të konsiderohet se është pajtuar me votën, e cila është me e favorshme për të pandehurin. Kur votat për ndonjë çështje individuale për të cilën duhet votuar ndahen në disa mendime të ndryshme, kështu që asnjëri prej tyre nuk e ka shumicën, çështjet ndahen dhe votimi përsëritet, derisa të arrihet shumica e votave. Nëse edhe në këtë mënyrë nuk arrihet shumica e votave, vendimi do të merret në atë mënyrë që votat që janë më të disfavorshme për të pandehurin, do të numërohen me votat të cilat janë më pak të favorshme se këto, gjithnjë, derisa të arrihet shumica e nevojshme e votave. Gjatë diskutimit dhe votimit mund të jenë të pranishëm vetëm anëtarët e kolegjit dhe procesmbajtësi.

Fillimi i procedurës së kundërvajtjes-Ushtrimi i kërkesave

Procedura e kundërvajtjes fillon në bazë të kërkesës së paraqitur për fillimin e procedurës së kundërvajtjes. Kërkesën për fillimin e procedurës së kundërvajtjes mund ta paraqesin organet e autorizuar dhe i dëmtuari. Kërkesa për fillimin e procedurës së kundërvajtjes paraqitet me shkrim dhe duhet të përmbajë:

- të dhënat themelore për të pandehurin (emrin dhe mbiemrin, emrin dhe mbiemrin e njërit prind, vendlindjen dhe datëlindjen, vendbanimin dhe vendin e inkuadrimin në punë, rrugën e numrin dhe profesionin), respektivisht emrin dhe selinë e personit të pandehur juridik, kurse për personin përgjegjës në personin juridik edhe funksionin që e ushtron në atë person juridik;
- përshkrimin faktik të veprimeve nga të cilat rezultojnë tiparet juridike të kundërvajtjes, kohën dhe vendin e kundërvajtjes së kryer dhe rrethana të tjera të nevojshme që kundërvajtja të caktohet në mënyrë më të hollësishme;
- kualifikimi juridik i kundërvajtjes;
- propozimi për provat që duhet të administrohen.

Nëse kërkesa për fillimin e procedurës së kundërvajtjes nuk i përmban të dhënat e kërkuara, ajo do t'i kthehet paraqitësit që t'i evitojë të metat brenda afatit të caktuar. Në rast se paraqitësi i kërkesës nuk i eviton të metat brenda afatit të caktuar, do të konsiderohet se ka hequr dorë nga kërkesa dhe kërkesa e këtu do të hedhet poshtë me vendim. Afati nuk mund të jetë më i gjatë se

pesëmbëdhjetë (15) ditë. Kërkesa për fillimin e procedurës së kundërvajtjes të cilën e paraqet i dëmtuari, patjetër përmban emrin dhe mbiemrin dhe adresën e banesës së të pandehurit, si dhe shumën e dëmit që është shkaktuar. Kur gjyqtari e merr në dorëzim kërkesën për fillimin e procedurës së kundërvajtjes, do të hetojë, a ekzistojnë kushtet e mjaftueshme që të fillojë procedura e kundërvajtjes dhe lidhur me këtë gjë do të merr vendim.

Shqyrtimi gjyqësor

Gjyqtari i cili zhvillon procedurën e shkallës së parë, do ta caktoj shqyrtimin gjyqësor kur një gjë e tillë është e nevojshme për sqarimin më të mirë të çështjes.. Në shqyrtimin gjyqësor thirren i pandehuri dhe mbrojtësi i tij, e sipas nevojës edhe paraqitësi i kërkesës, dëshmitarët dhe ekspertët. Nëse i pandehuri është person juridik, në shqyrtim thirret përfaqësuesi i personit juridik. Për datën, orën dhe vendin e mbajtjes së shqyrtimit informohet edhe i dëmtuari. Shqyrtimi gjyqësor është publik. Gjyqtari i cili zhvillon procedurën mund të vendosë që nga shqyrtimi ose nga një pjesë e saj të përjashtohet publiku, nëse këtë gjë e kërkojnë interesat e përgjithshme ose arsyet e moralit. Nëse procedura zhvillohet vetëm kundër të miturit, shqyrtimi gjyqësor gjithmonë do të mbahet pa prezencën e publikut. Shqyrtimi gjyqësor fillon me komunikimin e përmbajtjes kryesore të kërkesës, e pastaj fillon marrja në pyetje e të pandehurit. Nëse të pandehurit janë persona juridik dhe persona përgjegjës në personin juridik, më parë merret në pyetje përfaqësuesi i personit juridik e pastaj personi përgjegjës. Pas marrjes në pyetje të të pandehurit kalohet në administrimin e provave dhe me administrimin e provave të tjera. Për punën në shqyrtimin gjyqësor mbahet procesverbal në të cilin shënohet në esence rrjedha e tërë seancës. Procesverbalin mbi shqyrtimin gjyqësor e nënshkruajnë gjyqtari dhe procesmbajtësi.

Aktvendimi për përfundimin e procedurës së kundërvajtjes-Procedura e kundërvajtjes do të përfundoj me aktvendim kur konstatohet se:

- fjala është për veprimin që nuk është përcaktuar si kundërvajtje;
- ekzistojnë rrethanat që e përjashtojnë përgjegjësinë për kundërvajtjen;
- procedura është zhvilluar pa kërkesën e personit, përkatësisht organit të autorizuar;
- i pandehuri për shkak të kundërvajtjes së njëjtë është ndëshkuar me formën e prerë në procedurën e kundërvajtjes ose procedura e kundërvajtjes është përfunduar me formë të prerë, po jo për shkak të inkompetencës;
- i pandehuri në procedurën penale është shpallur fajtor me formë të prerë për veprën e njëjtë që i përfshin edhe tiparet e kundërvajtjes;
- i pandehuri e gëzon imunitetin diplomatik;
- është shkaktuar parashkrimi për zhvillimin e procedurës së kundërvajtjes;
- nuk ka prova që i pandehuri e ka bërë kundërvajtjen;
- i pandehuri ka vdekur gjatë procedurës së kundërvajtjes, respektivisht ka pushuar të ekzistojë personi i pandehur juridik;

- paraqitësi ka hequr dorë nga kërkesa para se të merr formën e prerë aktgjykimi mbi kundërvajtjen.

Procedura e kundërvajtjes do të përfundohet edhe në raste të tjera të caktuara me ligj.

Aktgjykimi me të cilin i pandehuri shpallet përgjegjës-Aktgjykimi me të cilin i pandehuri shpallet përgjegjës për kundërvajtje nxirret kur në procedurën e kundërvajtjes konstatohet ekzistimi i kundërvajtjes dhe i përgjegjësisë së të pandehurit për atë kundërvajtje. Në aktgjykimin me të cilin i pandehuri shpallet përgjegjës në dispozitiv gjykata do të theksojë:

- cilën kundërvajtje shpallet përgjegjës, duke shënuar faktet dhe rrethanat që përbëjnë tipare të kundërvajtjes dhe nga të cilat varet aplikimi i dispozitës së caktuar për kundërvajtje;
- emërtimi i kundërvajtjes dhe cilat dispozita për kundërvajtje janë aplikuar;
- për cilin dënim dënohet i pandehuri;
- vendimin për masat mbrojtëse dhe të konfiskimit të dobisë pasurore;
- vendimin për llogaritjen e privimit nga liria dhe ndaljes;
- vendimin për shpenzimet e procedurës së kundërvajtjes dhe për kërkesën pasurore juridike.

Nëse i pandehuri është dënuar me dënim me gjobë, në dispozitiv të aktgjykimit do të shënohet afati i pagesës së gjobës dhe mënyra e zëvendësimit të gjobës. Nëse është shqiptuar masa mbrojtëse e konfiskimit të sendit, në dispozitiv të aktgjykimit do të caktohet si do të veprohet me sendet e konfiskuara.

Aktgjykimi me të cilin i pandehuri lirohet nga përgjegjësia-Aktgjykimi, me të cilin i pandehuri lirohet nga përgjegjësia gjykata do ta shqiptojë, nëse:

- vepra për të cilën ngarkohet sipas dispozitës nuk është kundërvajtje;
- nuk është provuar se i pandehuri ka kryer kundërvajtjen për të cilën kundër tij është paraqitë kërkesa për fillimin e procedurës së kundërvajtjes;
- ekzistojnë rrethana të cilat e përjashtojnë përgjegjësinë e kundërvajtjes të pandehurit.

Përmbajtja e aktgjykimit për kundërvajtjen-Aktgjykimi për kundërvajtjen i përpiluar me shkrim përmban:

- hyrjen;
- dispozitivin;
- arsyetimin;
- udhëzimin mbi këshillën juridike, si dhe;

- numrin, datën, nënshkrimin e gjyqtarit dhe vulën zyrtare.

Hyrja e aktgjykimit përmban: emrin e gjykatës, emrin, mbiemri, vendqëndrimin dhe vendin e inkuadrimin në punë të të pandehurit, respektivisht emrin dhe selinë e personit të pandehur juridik, kundërvajtjen që është objekt i procedurës, bazën ligjore sipas së cilës është marrë aktgjykimi, dhe datën e marrjes së aktgjykimit.

Dispozitivi i aktgjykimit përmban: të dhënat personale për të pandehurin dhe vendimin me të cilin i pandehuri shpallet përgjegjës për kundërvajtjen, e nëse është pezulluar procedura diapozitivi përmban vendimin mbi pezullimin e aktgjykimit.

Në arsyetimin e aktgjykimit shkurtimisht paraqiten vetëm arsytet esenciale mbi gjendjen e konstatuar faktike bashkë me theksimin e shkurtër të provave në bazë të të cilave faktet e caktuara konsiderohen të argumentuara, si dhe dispozitat në të cilat themelohet dispozitivi i aktgjykimit.

Udhëzimi mbi këshillën juridike përmban: këshillën lidhur me faktin kush ka të drejtë ta paraqet ankesën kundër aktgjykimit për kundërvajtjen, brenda të cilit afat mund të paraqitet ankesa, kujt i dorëzohet ajo dhe kush vendos lidhur me ankesën.

Mjetet e Rregullta Juridike

Kundër aktgjykimit dhe aktvendimit për kundërvajtjen, të marrë në shkallën e parë, mund t'i paraqitet ankesa Gjykatës së Apelit (më tej: gjykata e shkallës së dytë). Kundër aktgjykimit për kundërvajtjen me të cilin i pandehuri shpallet përgjegjës, ankesën mund ta paraqes i pandehuri ose paraqitësi i kërkesës. Në favor të të pandehurit ankesën mund ta paraqesin edhe bashkëshorti i tij, personi me gjininë e gjakut në vijën e drejtpërdrejtë, mbrojtësi, përfaqësuesi ligjor, adoptuesi dhe i adoptuari. Nëse është dhënë masa mbrojtëse e marrjes së sendit pronari i të cilit nuk është i pandehur, pronari i sendit mund ta paraqes ankesën vetëm në pikëpamje të vendimit lidhur me atë masë. Ankesa paraqitet brenda afatit prej tetë (8) ditësh nga data e komunikimit verbal të aktgjykimit, respektivisht nga data e dërgimit të aktgjykimit për kundërvajtjen. Ankesa e personit të autorizuar, respektivisht të organit të autorizuar e paraqitur në afat, e shtyn ekzekutimin e aktgjykimit dhe të aktvendimit për kundërvajtjen, përveç në rastet kur me këtë ligj është caktuar ndryshe.

Ankesa duhet të përmbajë shënimin e aktgjykimit për kundërvajtjen kundër të cilit paraqitet edhe nënshkrimi i paraqitësit të ankesës. Ankesa nuk është e domosdoshme të arsyetohet, por mjafton të shënohet për çka ankuesi është i pakënaqur me aktgjykimin. Në ankesë mund të paraqiten fakte të reja dhe prova të reja. Duke u thirr në faktet e reja ankuesi është i obliguar që t'i shënojë provat me të cilat do të argumentoheshin këto fakte. Nëse ankuesi në ankesë i paraqet edhe provat e reja

është i obliguar t'i arsyetojë për çfarë arsye këto prova nuk i ka paraqitur më parë, si dhe t'i shënojë faktet të cilat me anë të provave të reja dëshiron t'i argumentojë.

Arsyet për të cilat mund të kundërshtohet aktgjykimi dhe aktvendimi-Aktgjykimi dhe aktvendimi mund të kundërshtohet për shkak të:

- shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës së kundërvajtjes;
- aplikimit të gabueshëm të ligjit material, me të cilin është paraparë kundërvajtja;
- vërtetimit të gabueshëm ose vërtetimit jo të plotë të gjendjes faktike;
- të vendimit për sanksione të kundërvajtjes, konfiskimit të dobisë pasurore, shpenzimeve të procedurës së kundërvajtjes dhe kërkesës pasure juridike

Mjetet e Jashtëzakonshme Juridike

Përsëritja e procedurës-Procedura e kundërvajtjes e përfunduar me aktvendim, e formës së prerë për kundërvajtjen, mund të përsëritet:

- nëse argumentohet se vendimi është mbështetur në dokumentin e rrejtshëm ose në dëshminë e rrejtshme të dëshmitarit ose të ekspertit;
- nëse argumentohet se vendimi është marrë për arsye se gjyqtari për kundërvajtje ose personi tjetër zyrtar i cili ka marrë pjesë në procedurë, kanë kryer veprën penale;
- nëse konstatohet se i ndëshkuari për veprimin e njëjtë tashmë është ndëshkuar me procedurën e kundërvajtjes, ose për veprimin e njëjtë para se të merret vendimi për kundërvajtjen është shpallur fajtor në procedurën penale;
- nëse paraqiten fakte të reja ose paraqiten prova të reja, të cilat do të ndikojnë që të merret vendim tjetër, sikur të ishin të njohura në procedurën e mëparshme.

Faktet argumentohen me vendimin e formës së prerë të gjykatës se personat e përmendur janë shpallur fajtorë për veprat respektive penale. Nëse procedura kundër personave nuk mund të zhvillohet për arsye se kanë vdekur ose për arsye se ekzistojnë rrethanat të cilat përjashtojnë ndjekjen penale, faktet mund të konstatohen edhe me prova të tjera.

Kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë-Kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë mund të ngritet kundër aktgjykimit të formës së prerë për kundërvajtjen me të cilën është shkelur ligji ose dispozita tjetër për kundërvajtjen. Kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë e ngritë prokurori i shtetit brenda afatit prej tre (3) muajsh nga data kur aktgjykimi për kundërvajtjen ka marrë formën e prerë. Dispozitat e Kodit për Procedurën Penale lidhur me paraqitjen e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë dhe vendosjen për të, përshtatmërisht do të zbatohen në kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë në procedurën e kundërvajtjes.

USHTRIME

Gjatë këtij prezantimi përmes pyetjeve do të nxitet diskutimi, përmes rasteve hipotetike, pjesëmarrësit do të angazhohen në zgjidhjet praktike të çështjeve që trajtohen në prezantim.